

Aengaende het 9. en eerst beroerende de stad en lande van Heusden, sullen wy rapport doen van d'antwoord ons gegeven, en arbeidende dat de sake verstaen sal worden, so in billikheid behoort: maer aengaende de quotisatie over het Mark-graefschap van Bergen, den Fyaaet, Ruygenhil en Cluyndert en kunnen wy niet verstaen, datter eenige associatie soude wesen, om de selve te belasten met causatie voorz, overmits de selve landen sonder eenig verdrag of consideratie, alleen met geweld ingenomen zijn geweest, en behoren na de Pacificatie wederom te komen in haeren eersten staet en nature.

Aengaende het 10. en 11. sullen wy rapport doen, so dat behoort.

Aldus overgegeven den Heere Prince van Orangien, en Gedeputeerden van de Staten van Holland en Zeeland, den 23 May anno 1577. By ons, en getekent *Gasp. Schetz. Elbertus Leoninus.*

De arttuculen by de Gesanten van den Heere Don Jan van Oostenryck / aen den Heere Prince van Orangien / Staten van Holland en Zeeland overgegeven / nadien daer eerst mondelinge communicatie gehouden was / werden by geschryfte overgegeven in navolgende manieren.

Wettic
len by de
Gedeputeerde
van Don
Jan /
aen den
Prince
van Orangien /
en Gedeputeerde
van de
Staten
van Holland en
Zeeland
geproponeert.

MYn Heeren, de Prince van Orangien en Staten van Holland en Zeeland, sullen verstaen hebben, hoe dat sijn Hoogheid nakomende sijn belofte, heeft doen vertrecken de Spangiaerden, Italianen en Bourgoingonnen krijgsluuden uitten lande van herwaers-over: ook dat sijne voorz Hoogheid sichtet den 4. van deser maend ten vertrecke der Generale Staten aengenomen heeft het generael gouvernement der selver, en den behoortlijken solemnelen eed gedaen, in der voegen als de Staten dat begeert hebben, so tot onderholdinge van de vredehandel, als de privilegien van den landen.

Dat sijne Maj. insgelijx geratificeert, geapprobeert, en ge-emologeert heeft het tractaet by sijn Hoogheid gemackt mitten voorz Staten, waer van de selve sijne Maj. God den Heere gedankt en geloofst heeft, en goeden dank weet den genen die sich geemployeert hebben in het feit van de voorz vredehandel en accoord.

Also datter niet en reesteert anders dan het gemeen volk te doen gevoelen de vrucht en effect desselven vredehandels, henlieden te verlossen van de moeiten, armoeden en calamiteiten hier vorens geleden, daer in dit arme Nederland hem gestelt, en ganselijken onderworpen en bedorven vind, door de civile en inlandse oorlogen hier voor tijds gepasseert, wederom yernieuwen de goede eenfamelijkeliefde, unie, accoord en intelligentie die daer placht te wesen, tusschen den onderlaten en Provincien van herwaers-over, onder de onderdanigheid en autoriteit van sijne Majesteit.

Tot welken einde sijne Hoogheid gesonden heeft den Hertog van Aerschot, Baron van Hierges, den Heere van Willerval, en Adolf van Meetkerke, geassisteert van Doctor Andreas Gail, Ambassadeur van den Keiser, by sijn Hoogheid verfocht daer in hem te willen employeren, aen mijn Heere den Prince van Orangien, en Staten van Holland en Zeeland, om metten selven t'advysen het effect en einde des voorz vredehandels, mitgaders van de verskertheden ten wederzijden daer toe dienende.

Sampt om den voorz Heere Prince, aen te seggen en te verklaren, dat nadien hy verworven heeft, 't gene hy so seer begeert heeft, namentlijk de restitutie van sijn goed en eere: mitgaders het vertrek van de Spangiaerden, waer op hy gefondeert heeft de aenneming der wapenen, dat meer dan tijd ware het land te stellen in rust en vreden, en van sijnent wegen wech te nemen alle suspicie, hem oprechtelijk employerende tot assistentie en vordering van so goeden werk.

En indien hy geen genoegen en heeft van al het gene boven verhaelt is, en ictwes anders begerende is, dat hy opentlijk seggen en verklaren wil, het gene hy vorder pretendeert, tot sijn verskertheid en voldoeninge, op dat hem gegeven mach worden een geheel benoegen.

II. Deel.

Ten effecte van welken wel nodig is, dat het eeuwig edict van 't tractaet by den generalen Staten met sijn Hoogheid gemackt, afgekundigt binnen Brussel, den 17 February, en volgens in andere Sreden en Provincien tot bevestinge vande voorz Pacificatie van Gent, ook mede gepubliceert worde in Holland, Zeeland en den geassocieerden plaetsen, alwaer men verstaet het selve tot noch toe niet gepubliceert te zijn.

Insgelijk, nadien de vrede nu gemackt en gepubliceert is, behoort te cesseren al het gene na hostiliteit of vyandschap smackt, en oorfaek van wantrouwigheid mach geven, als te weten: onderhoud van krijgsluuden, en sterkmakinge van steden en plaetsen, practijken van alliancien, liguen en confederatien, principaelijk met vremdelingen, vergietingen van geschut, de welke behoort in sijn geheel te blijven, tot de resolutie der Generale Staten.

En om hier in en andere noodlijkheden by de vredehandel verklaert, ordre te stellen, tot geheelder volbrenginge van de gewenste vrede, en gemeene ruste. Is nodelijk jegenwoordelijk te advyseren, wanneer de voorz Generale Staten behoren te vergaderen.

Alle welke poincten de voornoemde Gecommitteerde van sijn Hoogheid, begeren van de voorz Heeren Prince van Orangien, en Gedeputeerden van Holland en Zeeland, te willen rapporteren aen de voorseide van Holland en Zeeland: gelijk sy doen sullen aen sijn Hoogheid, en andere Staten, de puncten en arttuculen by den voornoemden Heere Prince en Gedeputeerden hunlieden gegeven, verhopende dat ten wederzijden gunstige antwoorde gegeven sal worden. En dat midlertijd alle dingen ten beiden zijden blijven sullen in ruste en tranquilliteit. Gedaen in Sinte Geertruiden-berge den 13 May, 1577.

Op dese propositie hebben de Prince van Orangien / en de Gedeputeerden van de Staten van Holland en Zeeland / des anderen daegs gegeven dese navolgende antwoord.

MYn Heeren, nademael sulks is, dat op de propositie die uwe L. belieft heeft te doen van wegen sijn Hoogheid, om wech te nemen alle wantrouwigheden, die sichenen te beletten den voorgank van den vrede, wy souden openinge doen van de assurentien en verskertheden, die ons dochten betamelijk te zijn ten einde voorz, mijn Heere de Prince van Orangien, en Gedeputeerde van de Staten van Holland en Zeeland geven voor antwoord: dat onnodig soude zijn te begeren eenige nieuwe assurentie, of verskertheden, gemerkt dat de conditien by de Pacificatie beloofst als noch niet en waren volkomen, en dat om wech te nemen de voorz wantrouwigheden, geen beter middel en ware, dan te beginnen met het volbringen der poincten en conditien van de pacificatie van Gent, de welke wy (so vele ons belangt) bereid zijn van onsent wegen te voldoen, so verre daer yet aen gebrake, desgelijx, souden wy wel begeren dat gy van uwerzyde van gelijke wildet doen: en dat daer op mijn Heeren u belieft heeft ons te verfoeken, dat wy by geschryfte souden stellen de poincten en artic. die wy pretenderen noch niet voldoen te zijn. Om dan te voldoen den voorz uwe begeerte en verfoek, hebben mijn Heeren de Prince van Orangien, en Gedeputeerde van de Staten van Holland en Zeeland, wel willen overleveren dese navolgende arttuculen.

In den eersten, dat het advys en antwoord, het welk mijn voornoemden Heere Prince van Orangien, en Staten van Holland en Zeeland, hebben by geschryfte overgegeven mijn Heeren de Generale Staten van de Nederlanden, door handen van de Heere van Willerval, in date den 28 Octobris, 1576. begrijpt veel arttuculen, by de welke blijkt dat de pacificatie gedaen te Marche en Famine, niet en accordeerde mette voldoevinge van de arttuculen der Pacificatie van Gent.

Het welk een oorfaek is geweest, dat de voorz Heere Prince en Staten niet hebben geaccordeert, noch te gadvoyeert de voorz pacificatie, dan onder expresse

Ant-
woorde
by den
Prince
van Orangien
en de
Gedeputeerde
van de
Staten
van Holland en
Zeeland
op
te voorz
propositie
gegeven.